

Kuva: Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhluvuoden (1981) julkaisuluettelo, etukansi.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura muisti jälleen äskettäin jäseniään paksulla kirjeellä, joka viimeistään palautti mieleen, että SKS täyttää 150 vuotta. Juhlakirje sisälsi juhluvuoden julkaisuluettelon hienoine tarjouksineen ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran jäsenlehden nro 1/1981.

Muistelen, että juhluvuoden ohjelman jo aloitti jokin julkinen tilaisuus, olisikohan ollut Suomen kirjailijat 1917—1944 julkistaminen, mutta varsinaiset juhlat vietetään puolivälissä maaliskuuta, jolloin 15 vuosikymmentä täyttyy. Otsikkoni tässä ei tarkoita Suomalaisen Kirjallisuuden Seuraa, niin kuin nyt hyvin voisi ajatella, vaan se on yksi monista Suurelle Eliakselle omistetuista attribuuteista. Elias Lönnrotista sanottiin, että hän oli oppinut kuin yliopisto.

Elias Lönnrot oli varsinainen Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran perustaja. Näin on kirjoitettu, mutta on aivan varmaa, että Elias itse ei olisi tätä mainesanaa allekirjoittanut. V. Tarkiaisen Suomalaisen kirjallisuuden historiassa on tuttu kuva, maalaus, joka esittää Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran perustavaa kokousta 1831. Kuvassa ovat Imm. Ilmoni, Elias Lönnrot, K. H. Ståhlberg, Gabr. Rein, J. J. Nordström, K. N. Keckman, J. Fr. Ticklén, N. A. Gyldeén, J. A. Gadolin, A. G. Lindfors, B. O. Lille ja M. J. Lindfors.

Kaikki nimet vaikuttavat tutuilta, mutta myönnän, että en osaisi kalliista heistä kertoa hakuteoksia selaillematta. "Sama pää kesää talavia!" Lönnrot on ilmeisen tarkoituksellisesti maalattu

ja asetettu sillä tavalla, että hänen merkityksensä tässäkin korostuu. Lönnrot oli tuolloin muutamaa viikkoa vaille kolmekymmenvuotias. Moni muistaneekin koulusta, että Lönnrotin opintie oli ollut pitkä ja mutkikas, sillä hän oli itse tienannut leipä- ja muut opiskelurahansa ja kaiken lisäksi jo tuolloin oikeastaan aloittanut "Kalevalan kokoon juoksemisen", kansanperinteen keräämisen joka tapauksessa. Seuraa perustettaessa hän oli väitöskirjaa vaille valmis lääkäri, alallaankin jo yhtä ja toista kokenut.

Moni myös muistaneekin, että Lönnrot melko pian valmistuttuaan sai komennuksen Ouluun, minkä voin lukea sekä Aarne Anttilan paksusta ja suorastaan hauska Lönnrotin elämäkerästä että Kustaa Hautalan Oulun historia III:sta. Lönnrotin komennuksista oli kyllä lysti kaukana. Hänet määrättiin 26. 9. 1832 Ouluun piirilääkäri Herman Cargerin apulaiseksi kai lähinnä siksi, että Oulun piirissä raivosivat sekä lavan- että punatauti. Ja lavantautiin kuoli itse tohtori Cargerkin, jolloin Lönnrot joutui yksin hoitamaan virkaa. Jo tammi-kuun puolivälissä 1833 Lönnrot sai määräyksen Kajaanin piirilääkäriksi.

Lönnrotin yhteydet ja suhteet Ouluun rakentuivat sittemmin toisia teitä.

Helsingistä lähdettyäänkin Lönnrot oli tavallaan Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran sielu, henki, ei tietenkään ainoa.

Historiallisessa kuvassa, tuossa jälkimmäisessä Seuran perus-

tamisesta, on mukana myös K. N. Keckman, Helsingin Keisarillisen Aleksanterin Yliopiston ensimmäinen suomen kielen lehtori jo 1829.

Carl Niclas Keckman oli avoikainen oululainen, syntynyt 1791. Hänen isänsä oli Ylikiimingissä syntynyt Lars Henrik, kauppias Oulussa 1783, laivanvarustaja, kauppaneuvos, valtiopäivämies, joka 1789 oli solminut avioliiton kauppias Zachris Frantzénin lesken, silloin 34-vuotiaan Helena Schulinin kanssa. Kauniin Helenan vanhin lapsi oli Frans Michael Franzén, joten Frans ja Carl Niclas olivat velipuolia.

SKS:n alussa mainittu jäsenlehti sisältää ensimmäisen ja viimeisen luvun Heinrich Zschoken kirjasta Kulta (Goldmachherdorf) Hyödyllinen ja Huvittava Historia, Yhteiselle kansalle luettavaksi annettu Carl N. Keckmanin suomennoksena, Helsingissä, 1834, Prantätty J. C. Frenckelin ja Pojan tykönä. Urpo Vento palauttaa mieleen, mistä kaikki oikein alkoi eli tästä pikku käännöksestä, joka ilmestyi Seuran Toimitusten sarjan ensimmäisenä niteenä.

Suomentaja, lehtori ja maisteri Keckman, kirjoittaa näin: Muistutus./Tämän tarinan on Saksan kieleen kirjoittanut Heinrich Zschokke niminen oppinut Sweitsin

eli Helwetsian maasta. Toivoen (= toivoen) siitä olevan Maanmiehilleni kuivitusta ja hyödytystä, olenma sen suomentanut. Jne.

Lönnrotin liittivät kajaanilaisenaakin Ouluun kirjalliset harrastukset ellemme nyt heti Lönnrotin yhteydessä puhukin töistä. Oulussa oli Oulun Wiikko-Sanomia ja Barckin kirjapalno, jossa Kajaanin tohtori ryhtyi julkaisemaan Mehlläinen-nimistä lehteä. Paavo Pulkkinen kertoo Suomen kirjallisuudessa, että Lönnrotin lehti sisälsi entuudestaan outoja sanoja sangen runsaasti. Lönnrot oli vielä siihen aikaan itämurteiden kannalla. Hänen ystävänsä Keckman, joka sanakirjahankkeidensa vuoksi sanasti senaikaista kirjallisuutta, on Mehlläisen kahdesta ensimmäisestä vuosikerrasta, siis lehden oululaisista numeroista, poiminut peräti parituhatta sanaa, sanoo Pulkkinen.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran 150 vuoden muistoksi palautettakoon pitkästä aikaa mieleen turhanpäiten unohdettu Carl N. Keckman, Turun ja Helsingin romantiikan valoja ja välikkyä.

Oulun naisvoimistelijain viime vuoden tapahtumissa näytteli näkyvintä osaa tällä kertaa osallistumiset Suomen Suurkisoihin ja kilpailutapahtumiin. Helmikuussa pidetyssä yhdistyksen vuosi-

kokouksessa palkittiin kiertopalkinnolla Anita Kempvaiselle menestymisestä rytmisen kilpavoimistelun mestaruuskisoissa sekä esimerkillisestä liikunnan harrastuksesta.

Samassa yhteydessä jaettiin kesällä pidetyllä tyttöjen koulutusleirillä suoritettujen voimistelumerkit. Hopeisen voimistelumerkin saivat Pauliina Ahtinen, Hannele Kärki, Merja Svensk ja Tina Laine ja pronssisen merkin Marja Klemetti, Erja Korhonen, Stella Vuoma, Sari Kojo ja Anna Koivisto.

ONV:n johtokunnan kokoonpanoksi vuodelle 1981 tuli Ritva Haurinen, Laila Helve, Anja Larkoniemi, Brita Nivala, Rauni Saralampi, Helvi Sivonen ja Salmela Vahtola (puheenjohtaja). Vuosikokouksessa toimi puheenjohtajana Maija-Leena Ylimaula. Kokouksessa nimettiin ONV:n kunniapuheenjohtajaksi Siiri Inkala ja kunniajäseniksi Hilja Pellikka, Aili Alatalo ja Laura Suistola.

Alkanut vuosi on ONV:n 75. toimintavuosi. Kuluvan vuoden toimintasuunnitelmaa sävyttivätkin näkyvästi tulevat 75-vuotisjuhlallisuudet, jotka ajoittuvat toukokuun alkupuolelle. Viikolla 19 on tarkoituksena järjestää erilaisia liikunta- ja juhlatilaisuuksia seuran jäsenille ja tehdä eri tavoin seurassa tapahtuvaa liikunta-asiaa tunnetuksi kaupunkilaisten keskuudessa.

ONV järjestää eri puolilla kaupunkia yli 30 harjoitustuntia vii-

kossa. Osallistumismahdollisuus on 3-vuotiaista lähtien eikä yläkäräjä tunnetta. Jokaiselle löytyy oma ryhmä. Seuran liikuntamuodoista mainittakoon satujumppa, tyttöjen liikuntatunnit, rytmisen liikunta, rytmisen kilpavoimistelu, naisten kuntojumppa, kansantanssi ja lentopallo. Harjoitustuntien ulkopuolella harjoitetaan lisäksi esiintymisryhmiä. Työt ovat valmistautuneet esiintymään myös seuran ulkopuolisissa tilaisuuksissa. Suomen Naisien Liikuntakasvatusliiton ohjelmaan kuuluvat myös kilpailut ja ONV:n tytöt ovatkin osallistuneet niihin menestyksekkäästi, jopa hopeaisille saakka. Uusiin kilpailuihin valmistaudutaan.

Kilpailu-, harjoitus- ja järjestötoiminta vaativat myös jatkuvaa ohjaajien ja toimihenkilöiden koulutusta. Koulutuksella onkin tällä kertaa suuri merkitys. Uusia ohjaajia pyritään kouluttamaan seuran omista riveistä. Niinpä seuran tunneilta voidaan löytää ohjaustehtävistä samasta perheestä äiti, tytär ja tyttärentytär. Mm. koulutus- ja kilpailutoiminta vaativat runsaasti rahaa. Niinpä arpajaiset, lastenjuhlat, kuntotempaukset, ruska- ja hiihtoretet kuuluvatkin seuran joka-vuotisiin varainhankintatoimenpiteisiin.

75-vuotisjuhliin valmistautuva seura miettii edelleen jäsenmäärän lisäämistä, toiminnan monipuolistamista ja kilpailutoiminnan aktivoimista.